

EUROOPAN
KOMISSIO

UNIONIN ULKOASIOIDEN
JA TURVALLISUUSPOLITIIKAN
KORKEA EDUSTAJA

Bryssel 15.5.2019
JOIN(2019) 9 final

YHTEINEN TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

EU ja Keski-Aasia: uusia mahdollisuuksia kumppanuuden vahvistamiseen

Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle

EU ja Keski-Aasia: uusia mahdollisuuksia kumppanuuden vahvistamiseen

JOHDANTO

Euroopan unionilla (EU) ja viidellä Keski-Aasian maalla (Kazakstan, Kirgisia, Tadžikistan, Turkmenistan ja Uzbekistan) on **pitkäaikaiset suhteet, jotka perustuvat merkittäviin yhteisiin etuihin.**

Vuonna 2007 hyväksytty EU:n Keski-Aasian strategia¹ on auttanut EU:ta ja Keski-Aasiaa ennennäkemättömän laajan yhteistyön toteuttamisessa. Keski-Aasian **strateginen maantieteellinen sijainti Euroopan ja Aasian raja-alueella, sen osuus EU:n energiantuonnista, alueen 70 miljoonan asukkaan tarjoama markkinapotentiaali sekä EU:n kiinnostus alueellisen turvallisuuden edistämiseen** ovat tehneet Keski-Aasiasta yhä tärkeemmän kumppanin EU:lle.

Tietyt **Keski-Aasiassa käynnissä olevat muutokset** ovat avanneet **uusia mahdollisuuksia** kehittää EU:n ja Keski-Aasian kumppanuutta nykyistä pidemmälle. Alueen **uudistusprosessit** ovat herättäneet vaatimuksia siitä, että EU:n olisi annettava nykyaikaistamiselle poliittista tunnustusta ja tukea. **Alueellisen kehityksen vauhdittuminen**, josta on osoituksena vuoden 2018 maaliskuussa Astanassa pidetty Keski-Aasian maiden johtajien epävirallinen huippukokous, on korostanut sen kokemuksen merkitystä, jota EU:lla on yhteistyöratkaisujen kehittämistä yhteisiin haasteisiin. Pyrkimykset **Euroopan ja Aasian välisten yhteyksien** edistämiseksi ovat lisänneet kiinnostusta EU:n kestävien yhteyksien toimintamalliin. Keski-Aasian ja **Afganistanin** välisen yhteistyön lujittuminen on muuttanut lähtökohtia EU:n omille pyrkimyksille edistää rauhaa maassa. Jotkin Keski-Aasian valtiot ovat ilmaisseet haluavansa toimia entistä aktiivisemmin **kansainvälisissä ja alueellisissa asioissa.** Tämä lisää mahdollisuuksia yhteistyöhön EU:n kanssa yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

EU:lla on tiettyjä **merkittäviä vahvuuksia**, joihin sen toiminta alueella voi perustua. Keski-Aasian maat voivat luottaa siihen, että EU on johtava avunantaja ja sitoutunut kumppani niiden uudistusprosessissa ja taloudellisessa muutoksessa sekä tärkein tukija niiden pyrkiessä integroitumaan maailman kauppajärjestelmään. Se tarjoaa myös laadukkaita investointeja ja huipputeknologiaa ja on luonteva tukija näiden maiden alueellisissa yhteistyöpyrkimyksissä.

Tämän yhteisen tiedonannon tavoitteena on kehittää entistä **vahvempaa, nykyaikaista ja avointa kumppanuutta Keski-Aasian maiden kanssa niin, että alueesta kehittyy kestävä, selviytymiskykyinen, vauras ja tiiviisti verkottunut taloudellinen ja poliittinen alue.** Tiedonanto perustuu alueella aiemmin toteutetusta EU:n toiminnasta saatuihin kokemuksiin, ja sitä laadittaessa on otettu huomioon muita asiaankuuluvia strategioita, muun muassa *Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspoliittinen globaalistrategia², uusi kehityspoliittikkaa koskeva eurooppalainen konsensus³, Euroopan ja Aasian yhteyksiä koskeva EU:n strategia⁴ ja EU:n Afganistanin-strategia⁵.* Lisäksi on otettu huomioon *Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelma⁶.*

¹ EU ja Keski-Aasia: Uutta kumppanuutta koskeva strategia, asiakirja 10113/07, 31.5.2007.

² Jaettu näkemys, yhteinen toiminta: vahvempi Eurooppa. Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspoliittinen globaalistrategia, kesäkuu 2016.

³ Uusi kehityspoliittikkaa koskeva eurooppalainen konsensus – ”Meidän maailmamme, meidän ihmisarvomme, meidän tulevaisuutemme” (EUVL C 210, 30.6.2017, s. 1).

⁴ Euroopan ja Aasian yhteydet – EU:n strategian perusta – neuvoston päätelmät, asiakirja 13097/18, 15.10.2018.

EU:n strategiassa keskitytään seuraaviin kolmeen painopisteeseen, jotka ovat yhteydessä toisiinsa ja vahvistavat toinen toistaan:

➤ **Selviytymiskykyä edistävä kumppanuus**

EU pyrkii Keski-Aasian maiden kumppanina ennakoimaan ja käsittelemään haasteita, jotka vaikuttavat maiden sosioekonomisiin tavoitteisiin ja turvallisuuteen, sekä parantamaan niiden uudistus- ja nykyaikaistamisvalmiuksia. Se edistää demokratiaa, ihmisoikeuksia ja oikeusvaltiota sekä tehostaa yhteistyötä, jonka avulla pyritään toteuttamaan Pariisin ilmastositoumukset, puuttumaan alueiden rajat ylittäviin ympäristöhaasteisiin ja muuttamaan ne uusiksi mahdollisuuksiksi. Lisäksi se tiivistää yhteistyötä maahanmuuttoasioissa.

➤ **Vaurautta edistävä kumppanuus**

EU toimii Keski-Aasian maiden kumppanina niiden mittavien kasvumahdollisuuksien hyödyntämisessä tukemalla kilpailukykyisen yksityissektorin kehittämistä ja edistämällä vakaata ja avointa investointiympäristöä. Se tekee asianomaisten maiden kanssa yhteistyötä ammattitaidon kehittämisen, tutkimuksen ja innovoinnin aloilla kiinnittäen erityistä huomiota nuoriin. Se pyrkii poistamaan alueen sisäisen kaupan ja investointien rakenteellisia rajoitteita, tukemaan Maailman kauppajärjestöön (WTO) vielä kuulumattomien Keski-Aasian maiden liittymistä järjestöön ja edistämään kestäviä yhteyksiä.

➤ **Yhteistyön kehittäminen**

EU pyrkii yhdessä Keski-Aasian maiden kanssa vahvistamaan kumppanuuden rakenteita tehostamalla poliittista vuoropuhelua ja helpottamalla kansalaisyhteiskunnan osallistumismahdollisuuksia. Se pysyy edelleen johtavana kumppanina alueen kehittämisessä. Se tehostaa julkisuusdiplomatiata korostaakseen kumppanuuden alueelle ja sen kansalaisille tarjoamia etuja.

Samalla kun EU kunnioittaa kaikkien Keski-Aasian kumppanimaiden tavoitteita ja intressejä ja katsoo, että maiden erityistilanteet on otettava huomioon, se pyrkii syventämään yhteistyötään niiden Keski-Aasian maiden kanssa, jotka haluavat lujittaa suhteita ja joilla on edellytykset siihen. EU pyrkii tekemään yhteistyötä kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa silloin, kun tällaisella laajemmalla yhteistyöllä edistettäisiin EU:n ja tämän strategian yleisiä tavoitteita. **Uuden sukupolven kahdenväliset tehostetut kumppanuus- ja yhteistyösopimukset**, joita EU on tehnyt ja saattaa vielä tehdä yksittäisten Keski-Aasian maiden kanssa⁷, ovat jatkossakin alueeseen liittyvän EU:n toiminnan kulmakivi. Tämän yhteisen tiedonannon tavoitteena on **hyödyntää monenlaisia EU:n politiikkoja ja välineitä**, joiden avulla EU:n ja Keski-Aasian kumppanuutta kehitetään uudelle tasolle. Tiedonannolla myös **ohjataan** EU:n kehitysyhteistyön ja kehitysavun **suunnittelua**.

⁵ Afganistan – neuvoston päätelmät, asiakirja 13098/17, 16.10.2017.

⁶ ”Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development”, Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 25. syyskuuta 2015 hyväksymä päätöslauselma.

⁷ EU on allekirjoittanut tehostetun kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen Kazakstanin kanssa. Vastaavista sopimuksista neuvotellaan parhaillaan Kirgisia ja Uzbekistanin kanssa. Tadžikistan on ilmoittanut olevansa kiinnostunut käynnistämään kumppanuus- ja yhteistyösopimusta koskevat neuvottelut. Tehostetuilla kumppanuus- ja yhteistyösopimuksilla luodaan kehys, joka ei sulje pois mahdollisuutta osallistua muihin olemassa oleviin yhteistyöaloitteisiin, kuten vapaakauppasopimuksiin ja Euraasian talousunioniin, jonka jäseniä Kazakstan ja Kirgisia ovat.

Monialainen painopiste: investoiminen alueelliseen yhteistyöhön Keski-Aasiassa

On EU:n edun mukaista, että Keski-Aasia kehittyy alueeksi, joka edistää sääntöihin perustuvaa yhteistyötä ja yhteyksiä kilpailun ja valtataistelun sijasta. EU haluaa investoida niihin uusiin ja kasvaviin mahdollisuuksiin, joita yhteistyö koko Keski-Aasian alueella ja sen kanssa tarjoaa.

Alueellisen yhteistyön olisi tarjottava Keski-Aasian valtioille mahdollisuus hallita paremmin keskinäistä riippuvuuttaan, käsitellä haavoittuvuuksiaan ja yhteisiä huolenaiheitaan, hyödyntää taloudellista kasvupotentiaaliaan, lisätä vaikutusvaltaansa kansainvälisissä asioissa ja säilyttää riippumattomuutensa ja identiteettinsä. Vaikka Keski-Aasian maiden on itse etsittävä keinoja edistää vapaaehtoista alueellista yhteistyötä omaan tahtiinsa, EU **tukee tällaisia prosesseja** niiden omien kokemustensa pohjalta, joita sille on kertynyt yhdentymismekanismeista ja yhteyksien parantamisesta ja niistä mahdollisesti saatavista eduista.

EU:n ja Keski-Aasian vuoropuhelu ja EU:n rahoittamat alueelliset ohjelmat edistävät alueellisia yhteistyöratkaisuja muun muassa ympäristö- ja vesiasioiden, ilmastonmuutoksen ja kestävän energian, koulutuksen, oikeusvaltion, kestävien yhteyksien, huumausainepolitiikan, turvallisuuden, radikalisoitumisen torjunnan, rajavalvonnan ja alueiden välisen kaupan helpottamisen aloilla.

Käsiteltävistä asioista riippuen Keski-Aasian maiden kanssa käytävää vuoropuhelua ja niiden kanssa toteutettavia yhteistyöohjelmia voitaisiin laajentaa **naapurivaltioihin**, kuten **itäisen kumppanuuden** maihin, Afganistaniin ja muihin valtioihin, aina kun se on hyödyllistä EU:lle ja Keski-Aasialle. Keski-Aasiasta ja **Afganistanista** on tulossa yhä tärkeämpiä toisilleen, sillä turvallisuus ja vakaus, vesihuolto ja toimivien yhteyksien rakentaminen kuuluvat niiden molempien intresseihin. Sen vuoksi ensisijaisena tavoitteena on edelleen ottaa Afganistan tarvittaessa mukaan EU:n ja Keski-Aasian välisen vuoropuhelun asiaankuuluviin kokouksiin ja alueellisiin ohjelmiin sekä tukea yhä useampia Afganistanin ja Keski-Aasian kumppaneiden kanssa toteutettavia kolmenvälisiä yhteistyöhankkeita.

1. SELVIYTYMISKYKYÄ EDISTÄVÄ KUMPPANUUS

Keski-Aasian ja sen valtioiden ja yhteiskuntien selviytymiskyvyn lujittaminen on EU:n strategisten etujen mukaista. Tämä edellyttää, että on vahvistettava niiden valmiuksia ennakoida ja kestää ulkoisia ja sisäisiä paineita, toteuttaa uudistuksia ja vastata haasteisiin, jotka ovat seurausta globalisaatiosta, nopeasta väestönkasvusta, ilmastonmuutoksesta ja ympäristön pilaantumisesta, vesi- ja energiavaroihin kohdistuvista paineista, työvoiman muuttoliikkeestä ja uusista turvallisuusuhkista. Ottaen huomioon, että Keski-Aasian maiden sosioekonomisten kehitysvaiheiden ja mallien välillä on huomattavia eroja, EU keskittyy kaikkein akuuteimpiin ongelmiin siten, että se hyödyntää maiden nykyisiä vahvuuksia ja keskittää ponnistelut sellaisille aloille, joilla se voi todella vaikuttaa asioihin. EU:n keskeisenä tavoitteena on edistää jatkossakin asianmukaisten mahdollisuuksien tarjoamista Keski-Aasian yhä tiiviimmin verkottuneille ja kunnianhimoisille nuorille sekä voimaannuttaa naisia ja tyttöjä.

1.1. Demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion edistäminen

Demokraattisten instituutioiden lujittaminen, kansalaisten voimaannuttaminen ja yhä osallistavampien poliittisten ja taloudellisten hallintorakenteiden perustaminen, oikeusvaltion edistäminen, julkisten instituutioiden vastuuvollisuuden vahvistaminen ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen varmistaminen ovat keskeisiä edellytyksiä Keski-Aasian kestävän kehityksen onnistumiselle.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on siten yhä olennainen tekijä EU:n kahdenvälisissä suhteissa alueen maihin.

EU edistää jatkossakin **ihmisoikeuksien kunnioittamista kansainvälisten normien mukaisesti** keskittyen erityisesti sananvapauteen (tiedotusvälineiden moniarvoisuus mukaan luettuna), yhdistymisvapauteen, naisten oikeuksiin, lasten oikeuksiin, vähemmistöjen oikeuksiin ja syrjinnän torjuntaan sekä kidutuksen estämiseen ja poistamiseen. EU pyrkii myös rakentamaan kumppanuuksia esimerkiksi *Hyviä ihmisoikeustarinoita -aloitteen* yhteydessä.

EU kannustaa Keski-Aasian valtioita **jatkamaan yhteistyötä YK:n sopimuselinten, järjestöjen ja erityismenettelyjen kanssa**. Se tukee yhteistyötä **monenvälisillä ihmisoikeusfoorumeilla**, kuten *YK:n ihmisoikeusneuvostossa* ja *YK:n yleiskokouksen kolmannessa komiteassa*. Se tekee yhteistyötä, jolla tähdätään keskeisten kansainvälisten ihmisoikeuksia ja perustyonormeja koskevien yleissopimusten ja päätöslauselmien ratifiointiin ja täytäntöönpanoon, ja hyödyntää tässä yhteydessä *kestävää kehitystä ja hyvää hallintoa edistävää erityistä kannustusmenettelyä (GSP+)* kyseiseen menettelyyn oikeutettujen alueen maiden osalta. Keski-Aasian maat voisivat hyötyä kokemuksista, joita EU:n jäsenvaltioilla on *kansainvälisen rikostuomioistuimen* Rooman perussääntöön liittymisen edellyttämistä oikeudellisista mukautuksista.

Kansalaisyhteiskunnan osallistumisella julkiseen päätöksentekoon on suuri merkitys, kun pyritään varmistamaan Keski-Aasiassa käynnissä olevien nykyaikaistamisprosessien kestävyys. EU edistää kansalaisyhteiskunnalle suotuisaa oikeudellista ja poliittista ympäristöä, joka mahdollistaa sen, että ihmisoikeuksien puolustajat, toimittajat, riippumattomat ammattiyhdistysaktiivit ja työnantajajärjestöt voivat toimia vapaasti ja turvallisesti. Se kannustaa kansalaisyhteiskunnan ja hallinnon välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä kaikilla tasoilla.

EU pyrkii entistä tehokkaammin edistämään **demokratiaa, oikeusvaltiota ja hyvää hallintoa**, jotka ovat välttämättömiä, jotta voidaan parantaa julkisten instituutioiden reagointikykyä ja vastuuvollisuutta suhteessa kansalaisiin sekä houkutella ulkomaisia investointeja. EU on edelleen sitoutunut edistämään oikeudenmukaisia ja avoimia vaaliprosesseja. Se tehostaa oikeudellista yhteistyötä, myös Euroopan neuvoston kanssa, ja edistää tällä tavoin oikeusjärjestelmien riippumattomuutta ja tehokkuutta. Koska **korruptio** aiheuttaa alueella yhä laajasti huolta, EU tarjoaa asiantuntemusta maille, jotka haluavat tehdä lainsäädäntöönsä ja hallintojärjestelmiinsä tarvittavat muutokset ja vahvistaa riippumattomia valvontaelimiään.

EU edistää **sukupuolten tasa-arvoa sekä naisten ja tyttöjen voimaannuttamista** muun muassa ottamalla *naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan YK:n toimintaohjelman* huomioon EU-yhteistyön merkityksellisillä osa-alueilla, sillä näillä kysymyksillä on myönteisiä heijastusvaikutuksia monilla aloilla radikalisoitumisen torjunnasta yksityissektorin kehittämiseen. Keski-Aasiassa ei ole tähän mennessä juurikaan hyödynnetty niitä mahdollisuuksia, joita naisten ja tyttöjen osallistuminen yhteiskunnalliseen, taloudelliseen ja poliittiseen elämään tarjoaa. *Spotlight-aloitteella*⁸ voisi olla tässä yhteydessä suuri merkitys.

Ihmisarvoisen työn edistäminen ja kansainvälisten työnormien noudattaminen kuuluvat edelleen ensisijaisiin tavoitteisiin. EU auttaa lujittamaan viime vuosina tapahtunutta edistymistä **Kansainvälisen työjärjestön (ILO)** perussopimusten noudattamisessa ja kannustaa ratifioimaan ja panemaan täytäntöön työsuojelutarkastuksia, työturvallisuutta ja -terveyttä sekä työoloja koskevat

⁸ Spotlight-aloite on EU:n ja YK:n yhteinen aloite, jonka tavoitteena on naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan poistaminen.

ILO:n yleissopimukset. EU tukee YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden noudattamista.

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj)⁹ kanssa tehtävä yhteistyö, myös paikallistasolla, on tässä yhteydessä keskeistä. EU edistää Etyjin periaatteiden ja sitoumusten noudattamista ja täytäntöönpanoa, vahvistaa yhteistyötä sen riippumattomien elinten eli *Etyjin demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston*, vähemmistövaltuutetun ja mediavaltuutetun kanssa sekä kannustaa Keski-Aasian valtioita tehostamaan omaa yhteistyötään Etyjin kanssa ja tukemaan Etyjin kenttäoperaatioita alueella.

EU vahvistaa myös **taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön** ja ILO:n kanssa tekemäänsä yhteistyötä edistääkseen vakaita liiketoimintaympäristöjä ja ihmisarvoisen työn ohjelmaa.

Tällä alalla toteutettaviin erityisaloitteisiin olisi sisällyttävä seuraavia toimia:

- käytetään alueellisia ohjelmia tukemaan oikeudellisiin uudistuksiin, ihmisoikeuksiin, kansainvälisiin työnormeihin, hyvään hallintoon, vaaliuudistuksiin ja naisten voimaannuttamiseen liittyvien kokemusten jakamista EU:n ja Keski-Aasian välillä, Keski-Aasian maiden kesken sekä itäisen kumppanuuden maiden kanssa
- kehitetään ihmisoikeuksiin ja edunvalvontataitoihin liittyviä koulutusmahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnan aktivisteille ja ihmisoikeuksien puolustajille sekä edistetään rajat ylittäviä yhteyksiä heidän välillään tällä alueella sekä EU:ssa ja itäisen kumppanuuden maissa toimivien aktivistien ja ihmisoikeuksien puolustajien kanssa
- käynnistetään työnormeja sekä liike-elämää ja ihmisoikeuksia käsittelevä vuoropuhelu.

1.2. Rajaturvallisuutta, muuttoliikettä ja liikkuvuutta sekä yhteisiä turvallisuushaasteita käsittelevän yhteistyön vahvistaminen

EU ja Keski-Aasia ovat pitkäaikaisia kumppaneita turvallisuuden alalla. **EU:n ja Keski-Aasian korkean tason poliittisen ja turvallisuusalan vuoropuhelun** säännöllisissä kokouksissa voidaan vaihtaa näkemyksiä laajemmista turvallisuushaasteista ja tehokkaista toimista niihin vastaamiseksi. EU edistää **yhdennettyä lähestymistapaa** turvallisuusyhteistyöhön Keski-Aasian kanssa ja tehostaa yhteistyötä, jotta voidaan puuttua turvattomuuden perimmäisiin syihin, joita ovat muun muassa köyhyys, sosiaalinen syrjäytyminen ja marginalisoituminen, vähäinen poliittinen osallistuminen, institutionaaliset heikkoudet, korruptio ja luonnonvarojen huono hoito. Ihmisten kestävä turvallisuuksien edistämiseksi EU aikoo toimia yhdessä Keski-Aasian maiden kanssa **turvallisuusalalla** sekä harkita yhteistyötä, jonka tarkoituksena on tukea alan vastuuvollisuutta ja tehokasta uudistamista.

Ilmastonmuutoksella ja ympäristön pilaantumisella voi olla uhkia moninkertaistava vaikutus. EU aikoo sen vuoksi sisällyttää ympäristön, ilmaston ja turvallisuuden välisen yhteyden entistä tiiviimmin poliittiseen vuoropuheluunsa, konfliktien ehkäisyyn, kehitysyhteistyöhön ja humanitaariseen toimintaan sekä katastrofiriskien vähentämisstrategioihin kaikkialla Keski-Aasiassa.

Terrorismi ja väkivaltaiset ääriliikkeet ovat edelleen haaste EU:ssa ja Keski-Aasiassa. Yhteistyö väkivaltaisten ääriliikkeiden ja radikalisoitumisen ehkäisemiseksi, terrorismin rahoituksen torjumiseksi ja takaisin palaavien terroristitaistelijoiden aiheuttaman ongelman ratkaisemiseksi kuuluu yhä kumppanuuden painopisteisiin. Yhteistyötä kehitetään äskettäin perustetun Keski-Aasian alueella toimivaltaisen turvallisuusasioiden ja terrorismintorjunnan asiantuntijan viran avulla ja yhteistyössä

⁹ Kaikki Keski-Aasian maat ovat Etyjin jäseniä.

kansalaisyhteiskunnan kanssa kiinnittäen jatkuvasti huomiota ihmisoikeuksiin. EU kannustaa vaihtamaan tietoja väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemisessä noudatettavista hyvistä käytännöistä, myös tällaisten ääriliikkeiden taustatekijöitä käsittelevistä tutkimuksista, ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä ja vastapropagandasta. EU pyrkii vahvistamaan paikallisyhteisöjen kykyä torjua väkivaltaisia ääriliikkeitä. Tässä yhteydessä on kunnioitettava ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta ja otettava huomioon sukupuolten tasa-arvo sekä noudatettava *väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemistä koskevaa YK:n toimintasuunnitelmaa*.

EU tehostaa **nykyaikaista yhdennettyä rajaturvallisuutta** koskevaa yhteistyötään Keski-Aasian maiden kanssa alueella aiemmin toteutetuista ohjelmista saatujen kokemusten pohjalta ja laajentaa samalla alueellisia yhteistyötoimia Afganistaniin. EU pyrkii löytämään uusia tapoja tehostaa alueen kanssa tehtävää yhteistyötä **järjestäytyneen rikollisuuden, maahanmuuttajien salakuljetuksen, ihmiskaupan ja laittomien huumausaineiden kaupan torjumiseksi**. EU jatkaa yhteistyötä yhdennettyjen ja tasapainoisten huumausainepoliitikkojen kehittämiseksi.

Vahvistetussa yhteistyössä keskitytään **käsittelemään laitonta muuttoliikettä** ihmisoikeuksia täysimääräisesti kunnioittaen, ja sen tavoitteena on tehostaa muuttoliikkeen ja liikkuvuuden hallintaa Keski-Aasian alueella ja luoda edellytykset ihmisten välisten yhteyksien parantamiselle Keski-Aasian maiden, EU:n jäsenvaltioiden ja muiden kumppanimaiden kansalaisten välillä. Tämä edellyttää, että tehdään yhteistyötä rajavalvontaa, laittomien maahanmuuttajien takaisinottoa ja paluumuuttajien kotouttamista koskevissa asioissa, puututaan **laittoman muuttoliikkeen perimmäisiin syihin** edistämällä ammatillista koulutusta, ihmisarvoisia työoloja ja laadukkaita työpaikkoja maahanmuuttajien kotimaissa, tuetaan laillisia maahanmuuttokanavia ja otetaan käyttöön tehokkaita lakeja ja järjestelmiä, joilla autetaan ihmiskaupan uhreja ja kansainvälistä suojelua tarvitsevia henkilöitä.

Tätä varten EU kannustaa Keski-Aasian maita **kehittämään kansallista muuttoliikepolitiikkaa, toimimaan yhteistyössä alueellisella tasolla ja tekemään yhteistyötä liikkuvuuden ja muuttoliikkeen monenvälisen hallinnan alalla** YK:n peruseräpäätteitä noudattaen. EU tehostaa samanaikaisesti myös muuttoliikkeeseen ja liikkuvuuteen liittyvää kahdenvälistä vuoropuhelua ja yhteistyötä Keski-Aasian maiden kanssa, erityisesti tehostettujen kumppanuus- ja yhteistyösopimusten puitteissa.

EU tekee Keski-Aasian valtioiden kanssa yhteistyötä, jotta voidaan edistää avointa, vapaata ja turvallista **kybertoimintaympäristöä** ja parantaa **kyberturvallisuutta**.

EU jatkaa **joukkotuhoojien leviämisen estämistä, kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaa sekä ydinturvallisuutta ja ydinturvajärjestelyjä** koskevaa yhteistyötään alueen maiden kanssa hyödyntäen täysimääräisesti *kemiallisten, biologisten, säteily- ja ydinriskien vähentämistä edistävää osaamiskeskusta Keski-Aasiassa*. Se käynnistää Keski-Aasian valtioiden kanssa tiiviimmän vuoropuhelun **kriisinhallinnasta ja rauhanturvaamisesta**.

EU:n etujen mukaista on myös seurata jatkossakin alueellisten turvallisuusrakenteiden, kuten **Shanghain yhteistyöjärjestön** ja **kollektiivisen turvallisuuden sopimusjärjestön**, kehitystä.

Tällä alalla toteutettaviin erityisaloitteisiin olisi sisällyttävä seuraavia toimia:

- *hyödynnetään EU:n ja Keski-Aasian korkean tason poliittista ja turvallisuusalan vuoropuhelua ja Keski-Aasian alueella toimivaltaisen turvallisuusasioiden ja terrorismintorjunnan asiantuntijan äskettäin perustettua virkaa, jotta voidaan vahvistaa laajempaan turvallisuusalan asialistaan, muun muassa turvallisuusalan uudistamiseen ja hallintoon, hybridiuhkien sekä veden ja turvallisuuden väliseen kytkökseen, liittyvää*

käytännön yhteistyötä

- *pidetään EU:n ja Keski-Aasian ad hoc -asiantuntijakokouksia, joissa käsitellään väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemistä ja terrorismin torjuntaa, jotta voidaan edistää parhaiden käytäntöjen jakamista ja rajat ylittävän yhteistyön lujittamista asiaankuuluvien kansainvälisten sitoumusten mukaisesti*
- *tehostetaan yhteistyötä ja kehitetään synergiaetuja Etyjin kanssa asioissa, jotka koskevat rajat ylittävien uhkien ehkäisemistä ja torjumista Keski-Aasiassa*
- *jatketaan huumausainepolitiikkaan liittyvää yhteistyötä, jotta voidaan vahvistaa entisestään kansallisia toimintapolitiikkoja, joilla tähdätään huumausaineiden kysynnän vähentämiseen sekä puututaan laittomien huumausaineiden tarjontaan ja siihen liittyvään järjestäytyneeseen rikollisuuteen*
- *jaetaan kyberturvallisuutta ja hybridiuhkia koskevaa asiantuntemusta, muun muassa tarjoamalla Keski-Aasialle mahdollisuus osallistua hybridiuhkien yhteiseen määrittämiseen EU:n hybridiriskitutkimuksen yhteydessä*
- *vahvistetaan nykyaikaista yhdenmetyä rajaturvallisuutta koskevaa yhteistyötä EU:n ja Keski-Aasian sekä EU:n ja Afganistanin välisen pitkäaikaisen yhteistyön pohjalta*
- *parannetaan muuttoliikettä ja liikkuvuutta koskevaa vuoropuhelua ja yhteistyötä tehostettujen kumppanuus- ja yhteistyösopimusten sekä Yhdistyneiden kansakuntien puitteissa.*

1.3. Ympäristöön, ilmastoon ja vesivaroihin liittyvän selviytymiskyvyn parantaminen

Keski-Aasialla on vastassaan yhä vakavampia ympäristöhaasteita. Vesien virtaus on alkanut vähentyä ilmastonmuutoksen seurauksena, kun jäätiköt, joista Keski-Aasian joet saavat vetensä, ovat kutistumassa. Tämä seikka kärjistää yhdessä nopean väestönkasvun kanssa joitakin alueen ympäristöongelmia ja vaikuttaa mahdollisesti talouskehitykseen, turvallisuuteen ja muuttoliikkeeseen.

EU voi auttaa Keski-Aasiaa kääntämään nämä haasteet mahdollisuuksiksi. Koska edellä kuvatut haasteet ovat luonteeltaan rajat ylittäviä ja edellyttävät keskinäistä luottamusta ja yhteistyöratkaisuja, EU soveltaa jatkossakin **alueellista lähestymistapaa** ympäristö-, vesi- ja ilmastonmuutosasioiden alalla tehtävään yhteistyöhön.

EU tekee Keski-Aasian kumppanimaiden kanssa **Pariisin ilmastopöytäkirjan**¹⁰ ja **kansallisesti määriteltyjen panosten** täytäntöönpanoon liittyvää yhteistyötä toteuttamalla konkreettisia toimia, joilla pyritään hillitsemään ilmastonmuutosta, sopeutumaan siihen sekä vähentämään katastrofiriskejä.

EU tukee Keski-Aasian maita tiukkojen ympäristönormien käyttöönotossa ja rohkaisee niitä siirtymään lineaarisista tuotantomalleista **kiertotalouteen**, jossa tuotteet säilyttävät arvonsa mahdollisimman pitkään, energia- ja resurssitehokkuus paranee ja jätteiden sekä hiili- ja saastepäästöjen määrät ovat mahdollisimman vähäisiä. Kestävään kulutukseen ja tuotantoon siirtyminen voi tarjota merkittäviä etuja ihmisten terveydelle ja elämänlaadulle, ja samalla se edistää osaltaan talouden monipuolistamista, luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja lisää talouskasvua.

EU kannustaa Keski-Aasiaa toteuttamaan **energia-alan uudistuksia** ja **siirtymään vähähiiliseen talouteen** alueen aurinko-, tuuli- ja vesivoimapotentiaalia hyödyntäen. EU asettaa saataville teknologiaansa ja asiantuntemustaan **uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden** aloilla sekä tarjoaa sääntelyuudistuksiin liittyvää neuvontaa. Tällä tavoin olisi tarkoitus osaltaan vahvistaa alueen energia-alan häiriönsietokykyä, tukea alueen ilmastotavoitteiden saavuttamista ja luoda työpaikkoja ja liiketoimintamahdollisuuksia EU:ssa ja Keski-Aasiassa.

¹⁰ Allekirjoitettiin 12. joulukuuta 2015.

EU edistää myös **parempaa ympäristöhallintoa** ja tukee Keski-Aasian valtioiden valmiuksien kehittämistä, jotta ympäristönäkökohdat otettaisiin huomioon muissa politiikoissa ja julkisessa päätöksenteossa, etenkin toteuttamalla asianmukaisia ympäristövaikutusten arviointeja. EU tukee yhteysinfrastruktuureihin tehtävien investointien ympäristökestävyyttä ja kannustaa kaikkia Keski-Aasian maita liittymään alueellisiin ja kansainvälisiin monenvälisiin ympäristösopimuksiin.

Kokemusten jakaminen **luonnonvarojen kestävästä hallinnasta, biologisen monimuotoisuuden suojelusta ja ekologisesta matkailusta** voi auttaa saavuttamaan monia eri tavoitteita, jotka koskevat muun muassa maaseudun kehittämistä, ekosysteemien säilyttämistä ja ympäristötietoisuuden lisäämistä.

EU:n *neuvoston vesidiplomatiasta antamien päätelmien*¹¹ mukaisesti **vettä, rauhaa ja hyvinvointia koskevan alueellisen asialistan** edistäminen on yhä keskeinen painopiste Keski-Aasiassa. EU kannustaa edelleen löytämään kaikkia osapuolia tyydyttäviä ratkaisuja rajat ylittävien vesivarojen tasapuolista hallintaa koskevan alueellisen yhteistyön parantamiseksi yhdessä asiaankuuluvien YK:n virastojen ja muiden kumppanien kanssa. Se pyrkii edistämään *Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission rajavesistösovimukseen*¹² liittymistä ja yleissopimuksen täytäntöönpanoa sekä tukee **Araljärveen** liittyvää yhteistyötä ja **Kaspianmeren oikeudellisesta asemasta tehdyn sopimuksen**¹³ täytäntöönpanoa.

EU tukee jatkossakin Keski-Aasian kanssa tehtävää yhteistyötä, muun muassa järjestämällä asiantuntijoiden koulutusta. Tavoitteena on edistää **integroitua vesivarojen hoitoa**, vähentää jätevesien määrää, parantaa veden laatua, nykyaikaistaa infrastruktuureja ja edistää maataloudessa käytettäviä nykyaikaisia kastelujärjestelmiä.

Koska alueeseen kohdistuu erityisen runsaasti luonnollisia ja ihmisen toiminnasta johtuvia uhkia, EU tukee kansallisia ja alueellisia toimia, joiden tarkoituksena on kehittää **katastrofiriskien vähentämiseen** tähtäviä uusia toimintapolitiikkoja ja lakeja. EU tarjoaa myös käyttöön asiantuntemustaan pelastuspalvelun ja hätävalmiuden aloilla kannustaakseen entistä jäsennellympää alueellista lähestymistapaa selviytymiskykyyn ja valmiussuunnitteluun.

EU jatkaa yhteistyötä ympäristön kunnostustoimien tukemiseksi, jotta voidaan puuttua alueella aikaisemmin harjoitetusta uraanikaivostoiminnasta peräisin olevien **myrkyllisten kemiallisten ja radioaktiivisten jätteiden aiheuttamiin ongelmiin**.

EU käyttää rahoitusvälineitään, avustuksiaan ja takauksiaan, erityisesti sellaisia, joita *Euroopan investointipankki* (EIP) myöntää ja joita välitetään yhteistyössä *Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin* (EBRD) ja muiden monenvälisen kehityspankkien kanssa, jotta **käyttöön saadaan julkista ja etenkin yksityistä pääomaa ympäristöhankkeita ja ympäristön kannalta kestävästä taloudellista toimintaa** varten. Vakaan sääntelykehiksen edistäminen on erityisen tärkeää yksityisten investointien houkuttelemiseksi.

Tällä alalla toteutettaviin erityisaloitteisiin olisi sisällyttävä seuraavia toimia:

- *vahvistetaan alueiden välisiä ja alueen sisäisiä yhteistyöfoorumeja ja -mekanismeja ympäristö-, vesi- ja ilmastonmuutosaloilla*
- *jaetaan kokemuksia ja kehitetään innovatiivista rahoitusta uusiutuvan energian*

¹¹ Vesidiplomatia – neuvoston päätelmät, asiakirja 13991/18, 19.11.2018.

¹² Yleissopimus maasta toiseen ulottuvien vesistöjen ja kansainvälisten järvien suojelusta ja käytöstä, tehty Helsingissä 17. maaliskuuta 1992.

¹³ Allekirjoitettu 12. elokuuta 2018 Aktaussa.

edistämiseksi

- *tuetaan vesienhoitoa koskevaa tieteellistä yhteistyötä ja tutkimusta sekä edistetään sellaisia ilmastoa ja vesiä koskevia luotettavia ja avoimesti saatavilla olevia tietoja, joita voidaan käyttää tehokkaan toimintapolitiikan tukena*
- *vahvistetaan veden ja turvallisuuden välistä kytöstä käsittelevää yhteistyötä Keski-Aasiassa sijaitsevan Yhdistyneiden kansakuntien ehkäisevän diplomatian aluekeskuksen kanssa*
- *tuetaan luonnonvarojen ja ekosysteemien kestävää hoitoa sekä biologista monimuotoisuutta koskevan strategisen suunnitelman ja maailmanlaajuisen biologista monimuotoisuutta koskevan vuoden 2020 jälkeisen kehityksen täytäntöönpanoa*
- *edistetään kiertotalouteen, erityisesti kestäviin jätehuoltojärjestelmiin ja ilmansaasteiden torjuntaan, liittyvien kokemusten jakamista ja alan yhteistyötä.*

2. VAURAUTTA EDISTÄVÄ KUMPPANUUS

Keski-Aasian yhä strategisempi sijainti Euroopan ja Aasian raja-alueella, nuori väestö¹⁴, luku- ja kirjoitustaitoisten suuri määrä ja runsaat luonnonvarat takaavat alueen merkittävän kasvu- ja kehityspotentiaalilin. Samaan aikaan alueella yhä useammat myöntävät, että on tarpeen ottaa käyttöön uusia talouden kehittämismalleja ja monipuolistaa taloutta globalisaation haasteisiin vastaamiseksi ja sen tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi. EU tekee Keski-Aasian maiden kanssa yhteistyötä auttaakseen niitä saavuttamaan kestäviä tuloksia. Tätä varten on kehitettävä yksityismarkkinoita, parannettava investointiympäristöä, nopeutettava siirtymistä kohti vihreää taloutta ja kiertotaloutta, vähennettävä sosioekonomista eriarvoisuutta, investoitava inhimilliseen pääomaan, edistettävä kaikkien mahdollisuutta ihmisarvoiseen työhön, hyödynnettävä alueiden välisen ja alueen sisäisen kaupan mahdollisuuksia sekä tuettava kestäviä yhteyksiä.

2.1. Kumppanuuden vahvistaminen talousuudistusten toteuttamiseksi

Keski-Aasian taloudet ovat tällä hetkellä liian riippuvaisia perushyödykkeiden tai alhaisen lisäarvon tuotteiden viennistä¹⁵ sekä muuttajien rahalähetyksistä, ja EU:lle on hyvin tärkeää tukea niiden kehittymistä monipuolisiksi ja kilpailukykyisiksi yksityissektorivetoisiksi talouksiksi, jotka pystyvät luomaan työpaikkoja, integroitumaan alueellisiin ja globaaleihin arvoketjuihin sekä tarjoamaan tasapuoliset toimintaedellytykset ja mahdollisuudet kaikille talouden toimijoille.

EU pyrkii kannustamaan **kestävämpien ja osallistavampien kasvumallien** käyttöönottoon alueella. Talouden uudistuksista ja nykyaikaistamisesta pitäisi olla hyötyä koko yhteiskunnalle, ja niiden olisi autettava vähentämään eriarvoisuutta, alueellisia eroja sekä maaseudun ja kaupunkien välistä kuilua. EU:ssa kertyneellä maaseudun kehittämistä, aluepolitiikkaa ja koheesiota koskevalla kokemuksella on tässä yhteydessä erityisen suuri merkitys.

Kilpailukykyisen yksityissektorin ja erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset) kehittäminen on painopisteenä EU:n toimissa, kun otetaan huomioon, miten ratkaisevassa asemassa yksityissektori voi olla talouskasvun tukemisessa, naisten voimaannuttamisessa, ihmisarvoisen työn edistämässä ja köyhyyden torjumisessa. EU tukee pääomamarkkinoiden kehittämistä ja pk-yritysten rahoitusmahdollisuuksien laajentamista, vakaita sääntelykehyksiä ja finanssipolitiikkoja sekä tehokkaita korruption vastaisia politiikkoja. Yksityissektorin kehittäminen on edelleen *EU:n Keski-Aasian investointikehityksen* keskeinen painopiste.

¹⁴ Puolet alueen väestöstä on alle 20-vuotiaita, ja Keski-Aasian talouksien on mahdollistettava joka vuosi miljoonan uuden työnhakijan pääsy työmarkkinoille.

¹⁵ Hiilivetyjen ja mineraalien osuus alueen koko viennistä oli lähes 60 prosenttia vuonna 2018.

EU on yksi tärkeimmistä yksityisinvestointien lähteistä maailmassa, ja siksi sillä on erityisen hyvät mahdollisuudet tehostaa Keski-Aasian hallitusten ja liike-elämän edustajien sekä kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa käytävää strategista vuoropuhelua **vakaan, läpinäkyvän, avoimen, syrjimättömän ja ennakoitavissa olevan poliittisen ja sääntely-ympäristön** edistämiseksi sellaisia eurooppalaisia talouden toimijoita varten, jotka käyvät kauppaa Keski-Aasian kanssa tai investoivat sinne.

Yksityissektorin kehittämistä ja investointeja tuettaessa olisi keskityttävä ensisijaisesti kasvua ja työpaikkoja luoviin aloihin, joilla EU:lla on **erityistä asiantuntemusta ja suhteellisia etuja**. Tällaisia aloja ovat muun muassa maatalousala ja elintarviketeollisuus, ympäristö- ja vesialat, energia, liikenne ja kestävä matkailu.

EU tukee **yritysten välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä** Keski-Aasian kanssa, myös aloittelevien yritysten ja yrityshautomoiden välillä. Se auttaa luomaan Keski-Aasian maihin yritysten välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä edistäviä kahdenvälisiä ja alueellisia foorumeja, kuten *eurooppalaisia kauppakamareita*. EU pyrkii saamaan Keski-Aasian työnantaja- ja työntekijäjärjestöt mukaan vuoropuheluun, jossa käsitellään muun muassa investointiympäristöä, koulutusta, työllistävyyttä (myös naisten ja tyttöjen) sekä työmarkkinoiden uudistamista.

Koska **laadukkaiden tilastotietojen** saatavuus on tehokkaan julkisen politiikan laatimisen edellytys, EU jatkaa työtään Keski-Aasian maiden tilastojärjestelmien kehittämiseksi.

EU vahvistaa makrotalouden uudistuksiin, **rahoitus-, raha- ja finanssipolitiikkoihin sekä julkiseen varainhoitoon** liittyvää tietojenvaihtoa ja yhteistyötä osana säännöllisiä kahdenvälisiä neuvottelujaan Keski-Aasian maiden kanssa. Se pyrkii edistämään velanhoitostrategioiden ja kotimaisten joukkovelkakirjamarkkinoiden kehittämistä sekä helpottamaan rahapolitiikan kehysten ja rahoitusjärjestelmän valvonnan uudistamista.

Tällä alalla toteutettaviin erityisaloitteisiin olisi sisällyttävä seuraavia toimia:

- *edistetään liiketoiminta- ja investointiympäristön parannuksia ja tuetaan yksityissektorin, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten, kehittämistä EU:n ja Keski-Aasian yritysten välisen vuoropuhelun ja yhteistyön, alakohtaisen vuoropuhelun ja teknisen avun kautta*
- *edistetään twinning-toimintaa osaamisen jakamiseksi ja Keski-Aasian viranomaisten valmiuksien kehittämiseksi talousuudistusten keskeisillä osa-alueilla*
- *jaetaan tilastojärjestelmien kehittämiseen liittyvää osaamista.*

2.2. Alueen sisäisen ja alueiden välisen kaupan ja investointien helpottaminen

Yhteistyötä on lisättävä, jotta voidaan puuttua EU:n ja Keski-Aasian välistä kauppaa ja investointipotentialia yhä rajoittaviin rakenteellisiin haittoihin¹⁶, piristää alueen sisäistä kauppaa¹⁷ ja investointeja sekä varmistaa Keski-Aasian syvempi integroituminen maailmantalouteen.

EU kannustaa ja tukee edelleen kaikkien Keski-Aasian valtioiden **liittymistä WTO:hon**. WTO-sitoumusten täytäntöönpano auttaa Keski-Aasian valtioita avaamaan taloutensa, vahvistamaan kansainvälistä kilpailukykyään, integroitumaan globaaleihin arvoketjuihin ja osallistumaan maailmantalouden hallinnan muovaamiseen. Tasapuolisten toimintaedellytysten luomiseen ja

¹⁶ EU oli vuonna 2018 jokaisen Keski-Aasian valtion viiden tärkeimmän kauppaa- ja investointikumppanin joukossa, mutta alueen osuus EU:n kokonaiskaupasta oli silti alle yhden prosentin.

¹⁷ Alueen sisäisen kaupan osuus Keski-Aasian kokonaiskaupasta oli viisi prosenttia vuonna 2018.

luottamuksen parantamiseen yrityssektorilla sisältyvät toimet, joilla edistetään liittymistä WTO:n *julkisia hankintoja koskevaan sopimukseen* (GPA-sopimus).

Alueellisia yhdentymismekanismeja koskevan kokemuksensa pohjalta EU tukee toimia, joilla helpotetaan **alueen sisäistä kauppaa ja investointeja Keski-Aasiassa**, muun muassa jakamalla kokemuksia ja hyviä käytäntöjä siitä, miten tullien ulkopuolisia kaupan esteitä voidaan poistaa ja sääntelyn lähentämistä ja yhdenmukaistamista edistää. Tässä yhteydessä liittyminen *Kansainvälisen standardointijärjestön* ja *Sähköalan kansainvälisen standardointijärjestön* johtamaan kansainväliseen standardointijärjestelmään sekä luotettava laatujärjestelmä ovat osoittautuneet oleellisiksi osatekijöiksi.

EU edistää **lähentymistä EU:n sääntöihin sekä kansainvälisiin ja eurooppalaisiin teknisiin standardeihin tai yhteensopivuutta niiden kanssa** ja **poistaa kaupan teknisiä esteitä** tehostettujen kumppanuus- ja yhteistyösopimusten sekä teknisen yhteistyön ohjelmien avulla. Näillä toimilla helpotetaan vastavuoroista markkinoille pääsyä ja luodaan Keski-Aasian talouden toimijoille mahdollisuuksia päästä markkinoille kaikkialla maailmassa, koska EU:n säännöt ja standardit tunnustetaan maailmanlaajuisesti. Terveys- ja kasvinsuojelutoimia koskevan vuoropuhelun tehostaminen vahvistaa Keski-Aasian maiden elintarviketurvallisuusjärjestelmiä. Siitä olisi etua paikallisille kuluttajille ja yrityksille, ja se helpottaisi EU:n kanssa käytävää kauppaa.

EU jatkaa yhteistyötä Keski-Aasian valtioiden kanssa **tavaroiden ja palvelujen vastavuoroisen markkinoille pääsyn** parantamiseksi. Se tehostaa toimia, joilla autetaan Keski-Aasian edunsaajamaita hyödyntämään paremmin **GSP-** ja **GSP+-**järjestelmissä myönnettävää yksipuolista etuuskohteluun perustuvaa pääsyä EU:n markkinoille. Näillä järjestelmillä voidaan edistää vientiä ja talouden monipuolistamista sekä parempia työnormeja ja -ehtoja. Ne myös täydentävät tehostettuja kumppanuus- ja yhteistyösopimuksia.

EU tiivistää yhteistyötä Keski-Aasian kanssa tukeakseen EU:n, *Maailman tullijärjestön* ja WTO:n **kansainvälisten tullistandardien** noudattamista. Tavoitteena on edistää tullimenettelyjen yksinkertaistamista ja yhdenmukaistamista. EU vahvistaa Keski-Aasian kanssa tehtävää yhteistyötä, jolla torjutaan laitonta rajatylittävää kauppaa ja veropetoksia, verovilppiä sekä teollis- ja tekijänoikeuksien loukkaamista. Se kannattaa tietojenvaihdon jatkamista rahanpesun, korruption ja terrorismin rahoituksen torjunnan tehostamiseksi.

EU kannustaa kokemustensa pohjalta jatkossakin Keski-Aasian maita käyttämään ja kehittämään **maantieteellisiä merkintöjä**, jotka voivat auttaa näitä monipuolistamaan maataloustuotantoaan ja siirtymään suurempaa lisäarvoa tuottavaan tuotantoon.

Tällä alalla toteutettaviin erityisaloitteisiin olisi sisällyttävä seuraavia toimia:

- *tehostetaan tullien ulkopuolisia kaupan esteitä koskevien EU:n kokemusten ja parhaiden käytäntöjen jakamista sekä edistetään sääntelyn lähentämistä ja yhdenmukaistamista*
- *tuetaan WTO:hon ja julkisia hankintoja koskevaan sopimukseen liittymistä muun muassa teknisen avun kautta*
- *tehostetaan terveys- ja kasvinsuojelutoimia koskevaa vuoropuhelua elintarviketurvallisuusjärjestelmien vahvistamiseksi*
- *jaetaan standardointiin ja laatuinfrastruktuureihin liittyviä kokemuksia alueen sisäisen ja EU:n kanssa käytävän kaupan helpottamiseksi*
- *edistetään tullimenettelyjen yksinkertaistamista ja yhdenmukaistamista sekä tuetaan rajat ylittävän sähköisen kaupankäynnin kehittämistä*
- *tehostetaan teknistä yhteistyötä, jotta voidaan hyödyntää yhä paremmin GSP- ja GSP+-järjestelmissä myönnettävää, yksipuolista etuuskohteluun perustuvaa pääsyä EU:n*

markkinoille

- jaetaan maantieteellisiin merkintöihin liittyviä kokemuksia ja autetaan tällä tavoin maataloustuotannon monipuolistamista.

2.3. Kestävien yhteyksien edistäminen

Euroopan ja Aasian välisten yhteyksien kehittäminen voi tuoda merkittäviä etuja Keski-Aasialle, sillä se parantaa infrastruktuureja, monipuolistaa taloutta ja edistää integroitumista alueellisiin ja globaaleihin arvoketjuihin. EU hyötyy paljon Euroopan ja Aasian välisten toimivien kauppakäytävien kehittämisestä sekä siitä, että varmistetaan yhteyksien kestävä, avoin, osallistava ja sääntöihin perustuva kehittäminen ja luodaan tällä tavoin sopiva ympäristö kestäville investoinneille ja tasapuoliset toimintaedellytykset liiketoiminnalle Keski-Aasiassa.

EU perustaa tarvittaessa *Euroopan ja Aasian yhteyksiä koskevan strategiansa*¹⁸ mukaisesti ja olemassa olevia yhteistyöpuutteita hyödyntäen **kestäviin yhteyksiin liittyviä kumppanuuksia** Keski-Aasian maiden kanssa. Kumppanuuksien osalta noudatetaan markkinoiden periaatteita ja kansainvälisiä standardeja sekä taataan avoimuus. Tällä alalla tehtävässä yhteistyössä olisi keskityttävä pääasiassa **liikenne- ja energiayhteyksiin, digitaalisiin yhteyksiin ja ihmisten välisiin yhteyksiin**. Yhteistyö auttaa tuomaan Keski-Aasialle kestävää hyötyä niiden etujen lisäksi, jotka liittyvät Keski-Aasian maiden asemaan kauttakulkumaina, ja se tukee näitä maita kestävä kehityksen tavoitteiden ja ilmastotavoitteiden saavuttamisessa.

Eurooppalaiset yksityiset investoinnit ja EU:n alueelliset yhteistyöohjelmat, jotka 1990-luvun alusta alkaen ovat tukeneet Euroopan, sen naapurimaiden ja Keski-Aasian yhteyksien luomista, ovat yhdessä tehneet EU:sta keskeisen toimijan Euroopan ja Aasian yhteyksien edistämässä. Tämän alan uudet kansainväliset toimet, muun muassa *Euroopan laajuisten liikenneverkkojen (TEN-T)* laajentaminen EU:n naapurimaihin, Kiinan *uusi silkkitie -aloite* ja jotkin muut aloitteet, voivat tarjota merkittäviä mahdollisuuksia, joilla vastataan Keski-Aasian tärkeisiin tarpeisiin.

EU ja Keski-Aasian maat tehostavat yhteistyötään ja varmistavat synergiaedut suunniteltaessa **liikenneyhteyksiä** ja vahvistettaessa tarvittavat sääntelykehykset, mukaan lukien pitkälle kehitetyn TEN-T-kehityksen yhdistämiseksi Keski-Aasian verkostoihin, muun muassa Etelä-Kaukasian kautta, sekä muihin alueellisiin verkostoihin¹⁹. Tavoitteena on tasapuolisten ja kestävien idästä länteen ja pohjoisesta etelään ulottuvien maaliikenneyhteyksien toteuttaminen, erityisesti *Keski-Aasian alueellisen talousyhteistyön* puitteissa suoritetun työn pohjalta. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi EU voisi tarjota teknistä apua ja edistää kestävien infrastruktuurien kehittämistä tarpeen mukaan auttaakseen kumppaneitaan liikennejärjestelmien suunnittelussa ja niiden yhteenliittämisen varmistamisessa. EU tukee maaliikenteen hiilivapaaksi saattamista edistämällä **sähköistä liikkuvuutta** maanteillä ja rautateillä sekä kiinnittää asianmukaista huomiota **lentoliikenteen ja siviili-ilmailun** kehittämiseen, muun muassa turvallisuuskysymysten osalta.

Liikenneyhteyksien kehittämistä tuetaan jatkamalla EU:n ja Keski-Aasian **rajavalvontaan** liittyvää yhteistyötä, muun muassa yhdenmukaisesti rajaturvallisuutta koskevaa vahvistettua yhteistyötä, sekä edistämällä **yhteensopivia passitusmenettelyjä**.

¹⁸ Euroopan ja Aasian yhteydet – EU:n strategian perusta – neuvoston päätelmät, asiakirja 13097/18, 15.10.2018.

¹⁹ Keski-Aasian maita kuullaan Euroopan ja Kiinan välisiä kestäviä ja kattavia, rautatieyhteyksiin perustuvia liikennekäytäviä koskevan yhteisen tutkimuksen yhteydessä EU:n ja Kiinan yhteyskehityksen puitteissa sovitun mukaisesti.

EU keskittyy jatkossakin parantamaan Keski-Aasian asemaa siltä osin kuin on kyse **energian toimitusvarmuudesta ja toimittajien, lähteiden ja reittien monipuolistamisesta EU:ssa**, muun muassa arvioimalla *Kaspianmeren alueen kaasuputken* rakentamismahdollisuutta. EU edistää yhteistyössä Keski-Aasian kanssa sääntelykehyksiä, teknologioita ja taitoja, joita tarvitaan, jotta voidaan alentaa kustannuksia, kehittää uusiutuvia energialähteitä ja energiaa säästäviä teknologioita ja edistää investointeja yhdistelmärahoituksen ja muiden taloudellisten kannustimien avulla. EU auttaa nykyaikaistamaan sähkönjakelua älykkäillä, joustavilla ja hajautetuilla verkoilla ja **kehittää maiden välisiä yhteyksiä** alueellisen ja alueiden välisen sähkökaupan vauhdittamiseksi.

EU ja Keski-Aasia tehostavat yhteistyötään **digitaalitalouden** alalla ja parantavat erityisesti mahdollisuuksia käyttää kohtuuhintaisia, avoimia ja turvallisia laajakaistayhteyksiä ja digitaalisia infrastruktuureja, muun muassa toteuttamalla tarvittavia sääntelyuudistuksia, tukevat tehokkaiden tutkimus- ja koulutusverkkojen kehittämistä ja ylläpitoa, edistävät digitaalista lukutaitoa ja osaamista, kannustavat digitaalista yrittäjyyttä ja työpaikkojen luomista sekä kehittävät muun muassa sähköisen hallinnon ja verkko-opiskelun aloja. Monialaisen luonteensa ansiosta digitalisaatio on keskeinen osatekijä EU:n ja Keski-Aasian yhteistyössä muun muassa integroidun rajaturvallisuuden, julkishallinnon uudistusten, kaupan, liikenne- ja energiainfrastruktuurien sekä pk-yrityksille tarkoitettun tuen aloilla. EU tehostaa sopivilla foorumeilla internetin vapautta ja disinformaation torjumista koskevien kokemusten vaihtoa.

Galileo-ohjelman satelliittipaikannus-, navigointi- ja ajanmäärittämissä palvelujen käyttöä koskevalla yhteistyöllä voitaisiin helpottaa liikenneyhteyksiä ja tarjota sovelluksia energia- ja televiestintäverkoja varten.

EU tekee tiivistä yhteistyötä **kolmansien maiden, alueellisten järjestöjen ja kansainvälisten rahoituslaitosten** kanssa edistääkseen yhteyksien kestävyttä ja tasapuolisia toimintaedellytyksiä Keski-Aasian ja EU:n yhteisten etujen saavuttamiseksi. EU pyrkii saavuttamaan synergiaetuja Euroopan ja Aasian yhteyksien edistämiseen osallistuvien muiden keskeisten kumppaneiden kanssa, muun muassa *Aasia-Eurooppa-kokousten* (ASEM) muodostaman yhteistyöprosessin yhteydessä. EU on sitoutunut tukemaan kestäviä yhteyksiä edistäviä hankkeita, ja tämän pitäisi auttaa parantamaan alueen muiden toimijoiden investointihankkeiden yleistä laatua.

EU hyödyntää rahoitusvälineitään, avustuksiaan ja takauksiaan sekä EIP:n lainoja ja tekee yhteistyötä kansainvälisten rahoituslaitosten ja monenvälisten kehityspankkien kanssa **saadakseen liikkeelle julkista ja etenkin yksityistä pääomaa** kestäviä yhteyksiä edistäviä hankkeita varten Keski-Aasiassa.

Tällä alalla toteutettaviin erityisaloitteisiin olisi sisällyttävä seuraavia toimia:

- vahvistetaan kahdenvälistä ja alueiden välistä yhteistyötä tehokkaiden ja kestävien yhteyksien varmistamiseksi
- edistetään EU:n ja Keski-Aasian välisten liikennekäytävien kehittämistä TEN-T-verkkojen laajentamisen pohjalta
- tehostetaan kahdenvälisiä vuoropuheluita energiayhteistyötä koskevien yhteisymmärryspöytäkirjojen puitteissa ja järjestetään energia-asioista tarpeen mukaan alueellisia ad hoc -konferensseja
- käytetään innovatiivista rahoitusta ja yhdistelmärahoitusta, jotta voidaan kannustaa jatkossakin vihreitä investointeja erityisesti uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden aloilla
- hyödynnetään EU:n välineitä (kuten avustuksia, yhdistelmärahoitusta ja takauksia) ja tehostetaan yhteistyötä kansainvälisten rahoituslaitosten ja muiden asiaankuuluvien toimijoiden kanssa kestäviä yhteyksiä edistävien hankkeiden tukemiseksi.

2.4. Investoinnit nuoriin, koulutukseen, innovointiin ja kulttuuriin

Taitojen kehittäminen on Keski-Aasian kilpailukyvyn ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden avain. Laadukkaan koulutuksen tarjoaminen Keski-Aasian nuorille ja naisille ja sen myötä heidän työllistettävyytensä ja kunnollisten työmahdollisuuksien edistäminen auttaisi osaltaan aluetta vastaamaan nopeasti muuttuvan teknologian vaatimuksiin ja tarjoamaan ammattitaitoista työvoimaa, jota tarvitaan talouden monipuolistamiseksi ja ulkomaisten investointien houkuttelemiseksi. Laadukkaan koulutuksen ja hyvien työpaikkojen tarjoaminen muun muassa maaseudulla myös tytöille ja naisille on edelleen keskeinen edellytys, jotta voidaan ehkäistä ammattitaitoisen työvoiman maastamuuttoa ja torjua radikalisoitumista ja väkivaltaisia ääriliikkeitä.

EU tukee alueiden välistä ja alueen sisäistä yhteistyötä, jolla kehitetään valmiuksia ja parannetaan **peruskoulutuksen, korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen laatua**. Se edistää **koulutusjärjestelmien ja työmarkkinoiden välisiä synergiaetuja** sekä **digitaalista koulutusta**.

EU voi tukea Keski-Aasian yliopistojen nykyaikaistamista *Erasmus+* -ohjelman avulla ja auttaa niitä saavuttamaan **korkeakoulutusta** koskevassa *Bolognan prosessissa* ja **ammatillista koulutusta** koskevissa *Torinon periaatteissa* asetetut tavoitteet. EU:n olisi pyrittävä kehittämään **Eurooppa-opintoja** Keski-Aasian yliopistoissa. EU:n jäsenvaltioiden yliopistoja olisi kannustettava perustamaan Keski-Aasian yliopistojen kanssa aikaisempaa enemmän **kumppanuuksia ja sivutoimipisteitä** sekä kehittämään **kielikoulutusta** alueella.

EU tutkii mahdollisuutta auttaa Keski-Aasiaa **alueellisen korkeakoulutusalueen** kehittämisessä *eurooppalaisen korkeakoulutusalueen* (EHEA) esimerkin mukaisesti. Se tarjoaisi alueen maille mahdollisuuden nykyaikaistaa korkeakoulutusjärjestelmiään ja tehdä niistä keskenään yhteensopivia. Samalla voitaisiin vahvistaa niiden laadunvarmistus- ja tunnustamismekanismeja.

EU vahvistaa **ammatilliseen koulutukseen** liittyvää yhteistyötä yhdessä *Euroopan koulutussäätiön* kanssa ja edistää tällä tavoin nuorten ja aikuisten työllistettävyyttä elinikäiseen oppimiseen perustuvan lähestymistavan mukaisesti ja Keski-Aasian muuttuvien talouksien ja alueella olevien eurooppalaisten investoijien tarpeet huomioon ottaen.

EU:n ja Keski-Aasian yhteistyö **tutkimuksen ja innovoinnin aloilla** voi auttaa vastaamaan tehokkaammin alueen haasteisiin ja parantaa samalla ihmisten välisiä yhteyksiä. Ilmasto-, vesi- ja ympäristöhaasteita, elintarviketurvallisuutta ja puhdasta ja uusiutuvaa energiaa koskevan osaamisen ja innovatiivisen teknologian vaihto auttaisi edistämään alueellista yhteistyötä tarjoamalla johdonmukaisia, luotettavia ja helposti saatavilla olevia tietoja politiikan laatimista varten. Tutkimusyhteistyön vahvistaminen maatalouden, terveydenhuollon, ympäristöä säästävän liikenteen ja kestävä kaupunkikehityksen aloilla olisi myös hyödyllistä molemmille osapuolille. EU:n ja Keski-Aasian yliopistojen ja tutkimuslaitosten olisi edelleen tuettava tutkijoiden liikkuvuutta ja henkilöstövaihtoa muun muassa *Marie Skłodowska-Curie -toimien* kautta.

EU kehittää **kulttuuriyhteistyötä** Keski-Aasian kanssa edistääkseen kumppanuuksia, yhteistuotantoja ja vaihtoa kulttuurialalla ja luovilla aloilla sekä kulttuurienvälisen vuoropuhelun ja kulttuuriperinnön säilyttämisen aloilla *kansainvälisiä kulttuurisuhteita* koskevan *EU:n strategian*²⁰ mukaisesti ja Keski-Aasian silkkien kulttuuriperinnön pohjalta. Tätä tarkoitusta varten EU tehostaa yhteistyötään

²⁰ Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle ”Tavoitteena kansainvälisiä kulttuurisuhteita koskeva EU:n strategia”, JOIN(2016) 29 final, 8.6.2016.

Yhdistyneiden kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön sekä Euroopan johtavien kulttuurilaitosten kanssa. EU edistää taiteilijoiden ja kulttuurialan ammattilaisten liikkuvuutta vaihdon, koulutuksen ja taiteilijaresidenssien avulla. Samalla voitaisiin kannustaa liikkuvuutta ja vaihtoa myös urheilualalla.

EU tukee Keski-Aasiaa sekä EU:n ja Keski-Aasian välisiä suhteita koskevaa tutkimusta ja kannustaa luomaan uusia mahdollisuuksia EU:sta ja Keski-Aasiasta peräisin olevien **tutkijoiden ja ajatushautomoiden** väliselle vuorovaikutukselle.

Tällä alalla toteutettaviin erityisaloitteisiin olisi sisällyttävä seuraavia toimia:

- *lisätään Keski-Aasian edunsaajien määrää ja monipuolistetaan heidän profiilejaan Horisontti-, Erasmus+ ja Marie Skłodowska-Curie -ohjelmissa*
- *lisätään alueen sisäistä ja alueiden välistä tutkimus- ja innovointiyhteistyötä vesi-, elintarvike- ja ympäristöaloilla*
- *kannustetaan opiskelijoiden, henkilöstön ja tutkijoiden sekä ammatilliseen koulutukseen osallistuvien opiskelijoiden ja kouluttajien liikkuvuutta alueen sisällä ja kansainvälisesti*
- *autetaan Keski-Aasiaa kehittämään alueellinen yhteistyöjärjestelmä eurooppalaisen korkeakoulutusalueen mallin mukaisesti*
- *käynnistetään nuorten työllistettävyyttä, naisten voimaannuttamista ja työllisyyspolitiikkaa koskeva vuoropuhelu ja edistetään niihin liittyvien parhaiden käytäntöjen vaihtoa*
- *edistetään osaamisvajeeseen ja työmarkkinoiden nykyaikaistamiseen liittyvää vuoropuhelua EU:n, Keski-Aasian viranomaisten, elinkeinoelämän järjestöjen ja työmarkkinaosapuolten välillä.*

3. YHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN

EU:n tavoitteena on edistää johdonmukaista suhtautumistapaa Keski-Aasiaan ja varmistaa, että alakohtaiset politiikat auttavat vastaamaan haasteisiin, jotka ovat yhä enemmän sidoksissa toisiinsa. EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden olisi yhdessä pantava täytäntöön EU:n uusi strategia ja niiden vahvuuksien ja resurssien välille olisi luotava lisää synergiaetuja.

3.1. Kumppanuuden rakenteen lujittaminen sekä kansalaisyhteiskuntien ja parlamenttien saaminen mukaan toimintaan

Alueiden välisen vuoropuhelun nykyiseen institutionaaliseen rakenteeseen kuuluu **vuosittain järjestettävä EU:n ja Keski-Aasian ulkoministerien kokous**, jossa EU:ta edustaa unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja / komission varapuheenjohtaja, sekä vuosittainen **EU:n ja Keski-Aasian korkean tason poliittinen ja turvallisuuskysymyksiä koskeva vuoropuhelu**, jota käydään varaministeritasolla.

Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan / komission varapuheenjohtajan ja Keski-Aasian ulkoministerien olisi tavattava tarpeen mukaan myös epävirallisesti *Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen* vuosittaisten kokoontumisten, Etyjin ministerineuvoston kokousten ja muiden kansainvälisten kokousten ja konferenssien yhteydessä.

Näitä tapaamisia voitaisiin mahdollisesti täydentää järjestämällä EU:n ja Keski-Aasian **korkeiden virkamiesten ad hoc -kokouksia**.

Tehostettujen kumppanuus- ja yhteistyösopimusten tekeminen ja voimaantulo vahvistaa EU:n ja Keski-Aasian maiden **kahdenvälisten suhteiden institutionaalista kehystä**. Näiden sopimusten

myötä ministerien ja korkeiden virkamiesten säännöllisiä tapaamisia täydennetään ihmisoikeuksia koskevalla säännöllisellä vuoropuhelulla.

EU ja Keski-Aasia ovat yhtä lailla sitoutuneet kansainväliseen oikeuteen ja sääntöihin perustuvaan maailmanjärjestykseen, jonka ytimenä on YK, ja EU **tehostaa** sen vuoksi **yhteistyötä monenvälisillä ja alueellisilla foorumeilla**.

Kun otetaan huomioon Euroopan parlamentin rakentava rooli EU:n ja Keski-Aasian kumppanuuden yhteisen asialistan täydentämisessä, **parlamenttien välistä vuoropuhelua** olisi kannustettava edelleen muun muassa järjestämällä säännöllisiä vierailuja. EU pyrkii lisäämään **alueelle suuntautuvia korkean tason vierailuja**.

EU tehostaa myös pyrkimyksiään edistää tiiviimpää yhteydenpitoa **kansalaisyhteiskuntaan, ajatushautomoihin, paikallishallintoihin, elinkeinoelämään, työmarkkinaosapuoliin, kulttuurijärjestöihin, tutkijoihin ja nuoriin**. Kansalaisyhteiskunnan kuuleminen on tärkeä osa EU:n kehitysyhteistyön ohjelmasuunnittelua. Kehitysyhteistyöllä puolestaan pyritään vahvistamaan kansalaisyhteiskunnan kykyä edistää julkishallinnon vastuullisuutta ja avoimuutta.

EU:n ja Keski-Aasian vuosittaisen ministerikokouksen lisäksi voitaisiin järjestää epävirallisen **EU:n ja Keski-Aasian foorumin** kokouksia, joihin osallistuisi kansalaisyhteiskunnan, tiedemaailman ja ajatushautomoiden edustajia sekä EU:n ja Keski-Aasian virkamiehiä. Nämä kokoukset tarjoaisivat kansalaisyhteiskunnalle mahdollisuuden osallistua EU:n ja Keski-Aasian kumppanuuden kehittämiseen, ja ne lisääisivät sen näkyvyyttä.

EU lisää **samanmielisten ja muiden tärkeiden kumppaneiden** kuulemisia Keski-Aasian asioista, jotta voidaan parantaa keskinäistä ymmärrystä ja yhteistyötä aloilla, joilla osapuolilla on yhteneviä etuja.

Tällä alalla toteutettaviin erityisaloitteisiin olisi sisällyttävä seuraavia toimia:

- *pidetään korkeiden virkamiesten ad hoc -kokouksia EU:n ja Keski-Aasian korkean tason poliittisen ja turvallisuuskysymyksiä koskevan vuoropuhelun säännöllisten kokousten ja ministerikokousten välissä*
- *järjestetään epävirallisia ministeritapaamisia YK:n yleiskokouksen yhteydessä ja edistetään yhteisymmärrystä ja näkökantojen lähentämistä YK:ssa ja muilla monenvälisillä foorumeilla*
- *lisätään tarpeen mukaan kolmansien osapuolten kuulemisia Keski-Aasian asioista*
- *otetaan siviiliyhteiskunta kiinteämmin mukaan EU:n ja Keski-Aasian kumppanuuden kehittämiseen muun muassa perustamalla epävirallinen EU:n ja Keski-Aasian foorumi*
- *edistetään parlamenttien välisten yhteyksien ja vierailujen lisäämistä.*

3.2. Yhteistyö mittavien vaikutusten aikaansaamiseksi

EU ja sen jäsenvaltiot ovat viime vuosikymmenen aikana olleet Keski-Aasian johtavia kehitysyhteistyökumppaneita²¹. EU aikoo jatkaa käytettävissä olevien rahoitusvälineiden hyödyntämistä alueen tukemiseksi ja auttaa alueen maita vastaamaan haasteisiin ja hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti EU:n ja Keski-Aasian kumppanuuden mahdollisuuksia. **EU:n uusi Keski-Aasian strategia** ohjaa tulevina vuosina EU:n yhteistyötä alueen kanssa. *Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman* sitoumusten täyttäminen on

²¹ EU on osoittanut 1,1 miljardia euroa Keski-Aasiassa tehtävään kehitysyhteistyöhön vuosien 2014–2020 budjettijakson aikana.

keskeinen osa EU:n toimintaa. Myös **kansalaisyhteiskunnan ja paikallisviranomaisten kanssa käytävällä vuoropuhelulla** pyritään edistämään Keski-Aasiaa koskevien EU:n painopisteiden määrittelyä. **Synergiaa alueeseen liittyvien jäsenvaltioiden toimintapolitiikkojen, muun muassa kehitysyhteistyöpolitiikan, kanssa olisi lisättävä.**

Kestävän kehityksen tavoitteita ei saavuteta pelkästään kehitysyhteistyön avulla, vaan sitä on käytettävä **katalysaattorina yksityisen pääoman houkuttelemiseksi kasvun edistämiseen**. EU:n olisi käytettävä alueella mahdollisimman tehokkaasti kehitysavun välineistöään, muun muassa **innovatiivisia yhteistyömuotoja**, kuten twinning-toimintaa ja voimakkaampaa keskittymistä investointeihin. **Tehostetut kumppanuus- ja yhteistyösopimukset** tarjoavat tilaisuuden lisätä poliittista vuoropuhelua Keski-Aasian maiden kanssa monilla aloilla. Näin voidaan edistää kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista.

Kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa tehtävä yhteistyö on edelleen tärkeässä asemassa hankittaessa julkista ja yksityistä rahoitusta kestävästä kehityksestä varten Keski-Aasiassa.

Tällä alalla toteutettaviin erityisaloitteisiin olisi sisällyttävä seuraavia toimia:

- järjestetään EU:n ja Keski-Aasian välistä poliittista vuoropuhelua tietyillä aloilla ja tuetaan vuoropuhelua twinning-toiminnalla
- lisätään tarvittaessa yhteistyötä kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa.

3.3. Kumppanuuden näkyvyyden lisääminen

EU:n näkyvyyden parantamiseksi Keski-Aasiassa EU:n ja sen jäsenvaltioiden on kehitettävä dynaamisempi ja tarkemmin kohdennettu viestintästrategia, jossa perustellaan EU:n toimintaa ja korostetaan mahdollisuuksia, joita EU:n ja Keski-Aasian kumppanuus voi tarjota alueelle ja sen kansalaisille. Tätä varten on erityisesti muotoiltava yhteisiä viestejä ja määritettävä muun muassa sosiaalista mediaa ja muita uusia viestintäteknologioita hyödyntäviä viestintämahdollisuuksia alueen nuoria, mielipidejohtajia, sosiaalisen median vaikuttajia, kansalaisyhteiskuntaa, tutkijoita ja yleensä tiedotusvälineitä silmällä pitäen.

Tällä alalla toteutettaviin erityisaloitteisiin olisi sisällyttävä seuraavia toimia:

- kehitetään järjestelmällisempää yhteistä viestintää ja tehostetaan verkkoportaalien ja sosiaalisen median käyttöä, jotta voidaan tuoda esiin, mitä konkreettisia etuja EU:n toiminta tarjoaa alueella.

Neuvostoa ja Euroopan parlamenttia pyydetään hyväksymään tässä yhteisessä tiedonannossa esitetty lähestymistapa ja toimet.